

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–травень 2020 року

Повідомлення Головного управління статистики

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 травня 2020р. становила 1681161 особу.

Упродовж січня–квітня 2020р. чисельність населення зменшилася на 6240 осіб. Порівняно з січнем–квітнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 21 особу та становив 5981 особу.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 36 народжених.

Зайнятість

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше в квітні 2020р. становила 342,5 тис. осіб. У порівнянні з березнем 2020р. їх кількість у цілому по області зменшилась на 3,1 тис. осіб, або на 0,9%.

Вагоме зменшення показника відбувалось на підприємствах виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічної діяльності (на 11,9%), надання інших видів послуг (на 5,4%), діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг (на 3,1%).

І, навпаки, суттєве збільшення показника спостерігалось на підприємствах фінансової та страхової діяльності (на 4,6%).

Оплата праці та соціально-трудова відносина

Розмір середньої номінальної заробітної плати одного штатного працівника у квітні 2020р. в 2,2 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (4723 грн) та становив 10514 грн, що на 8,8% менше, ніж у березні 2020р. і на 2,9% більше ніж у аналогічному місяці 2019р.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (19851 грн), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (17621 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин та устаткування (16021 грн), виробництва коксу і продуктів нафтоперероблення (15765 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої складає 16–60% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, а також діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у квітні 2020р. в порівнянні з березнем 2020р. зменшилась на 10,1%, а відносно квітня 2019р. – збільшилась на 1,7%. За січень–квітень 2020р. по відношенню до аналогічного періоду 2019р. вона збільшилась на 9,1%.

Сума несплаченої заробітної плати за квітень 2020р. збільшилась на 3,1 млн.грн, або на 2,7% та на 1 травня 2020р. становила 119,7 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок травня 2020р. становив 3,3% фонду оплати праці, нарахованого за квітень.

Із загальної суми заборгованості на 1 травня 2020р. 45,9% складає борг працівникам економічно активних підприємств. За квітень 2020р. сума заборгованості з виплати заробітної плати по цих підприємствах збільшилась на 1,5% та становила 54,9 млн.грн.

На початок травня 2020р. значна частина суми заборгованості цієї категорії підприємств припадала на виробництво хімічних речовин та хімічної продукції (36,2% загальної суми боргу по області), освіту (23,9%), водопостачання, каналізацію, поводження з відходами (11,8%).

Основну частину боргу утворено на підприємствах м. Запоріжжя (80,1%), м. Мелітополя (5,8%), та Василівського району (4,2%).

На 1 травня 2020р. вчасно не отримали заробітну плату 3,7 тис. працівників економічно активних підприємств (1,1% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) в середньому по 14696 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування (43967 грн), будівництва (38733 грн), освіти (33583 грн), а також професійної, наукової та технічної діяльності (21081 грн).

На 1 травня 2020р. заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів становила 131,9 тис.грн.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області в січні–травні 2020р. зросли на 1,7%. Подорожчання у сфері охорони здоров'я становило 8,0%. Вартість алкогольних напоїв, тютюнових виробів підвищилась на 4,5%, продуктів харчування та безалкогольних напоїв – на 3,1%, одягу і взуття – на 2,8%, товарів та послуг у сфері зв'язку – на 2,3%, у сфері освіти – на 1,4%, різних товарів та послуг – на 0,7%, предметів домашнього вжитку, побутової техніки та поточного утримання житла – на 0,3%, товарів та послуг у сфері ресторанів та готелів – на 0,2%. Водночас плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зменшилась на 5,2%. Ціни у сфері транспорту знизилась на 5,0%, а у сфері відпочинку і культури – на 1,3%.

Промисловість

У січні–травні 2020р. порівняно з січнем–травнем 2019р. **індекс промислової продукції** становив 87,8%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяг виробництва зменшився на 0,8%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції склав 88,3%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг виробництва зменшився на 0,1%.

У січні–травні 2020р. вироблено 178,3 т яловичини і телятини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш, четвертин необвалених, 1281,6 т свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблені сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання), 3613,1 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових), 308,8 тис.т олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) та 33,5 тис.т олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих), 970,6 т масла вершкового жирністю не більше 85%, 321,6 т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 1109,2 т молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, 31,0 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 17,5 тис.т хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання, 2647,9 т пряників та виробів подібних, 1157,2 тис.дал води натуральної мінеральної негазованої.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 56,8%.

За п'ять місяців 2020р. вироблено 8,1 т білизни постільної бавовняної (крім трикотажної машинного чи ручного в'язання), 14,5 т брезентів, навісів і тентів (крім навісів для будинків-фургонів), 78,5 тис.шт комплектів і костюмів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних, або штучних, виробничих та професійних.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зниження виробництва на 6,8%.

На підприємствах із виробництва коксу, продуктів нафтоперероблення індекс промислової продукції склав 100,9%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції зменшився на 9,7%.

На підприємствах із виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів індекс промислової продукції склав 100,3%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції відбулося зниження виробництва на 12,7%.

За січень–травень 2020р. виготовлено 808,5 т мішків та пакетів (у т.ч. конусоподібних), з полімерів етилену (не включаючи із синтетичних текстильних матеріалів), 148,4 тис.т вапна негашеного, 8,9 тис.т елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, 68,2 тис.т розчинів бетонних, готових для використання.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції склав 86,7%.

З початку 2020р. вироблено 11759,9 т труб і трубок, зварних, гарячого або холодного формування, прямокутного або квадратного поперечного перерізу, із зовнішнім діаметром не більше 406,4 мм, з товщиною стінки не більше 2 мм, зі сталі іншої, крім неіржавної, 357,8 т деталей, виливаних з чавуну сірого, для машинного обладнання і механічних приладів (крім двигунів), 9295,3 т конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших, 139,0 т резервуарів, цистерн, баків та подібних ємностей для рідин, з металів чорних, місткістю понад 300 л (крім з облицюванням чи з теплоізоляцією, оснащених механічним і тепловим обладнанням).

На підприємствах машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, обсяги виробництва знизилась на 16,0%.

За п'ять місяців 2020р. випущено 2612 шт трансформаторів інших, н.в.і.у., потужністю не більше 1 кВ·А, 3160 шт основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, 17,1 тис.шт турбокомпресорів одноступінчастих.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** показники виробництва зменшились на 15,5%.

За січень–травень 2020р. вироблено 15473,7 млн.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

У січні–травні 2020р. **індекс сільськогосподарської продукції** порівняно з січнем–травнем 2019р. становив 91,9%, у т.ч. на підприємствах – 89,6%, у господарствах населення – 93,6%.

У січні–травні 2020р. реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 26,1 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 81,7 тис.т, яєць – 272,1 млн.шт. Порівняно з січнем–травнем 2019р. загальні обсяги виробництва яєць, молока та м'яса зменшились на 9,4%, 7,3% і 1,9% відповідно.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 56,0%, птиці – 30,7%, великої рогатої худоби – 8,9%.

У січні–травні 2020р. у підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у порівнянні з січнем–травнем 2019р. зменшився на 10,3%.

Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 92,4% (торік – 104,3%).

Станом на 1 червня 2020р. в усіх категоріях господарств нараховувалося 74,1 тис. голів овець та кіз (на 14,0% менше, ніж на 1 червня 2019р.), 83,6 тис. голів великої рогатої худоби (на 12,2% менше) (у т.ч. корів – 42,4 тис. голів (на 12,6% менше)), свиней – 177,1 тис. голів (на 20,6% менше), птиці – 4560,8 тис. голів (на 12,6% менше).

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 80,1% (у січні–травні 2019р. – 80,8%) загальної кількості великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 86,6% (86,8%)), овець та кіз – 64,9% (67,2%), птиці – 53,0% (48,3%) і свиней – 38,6% (35,3%).

Загальний обсяг основних видів власно виробленої продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, в січні–травні 2020р. склав 4790,6 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 4197,2 млн.грн, тваринництва – 593,4 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами за січень–травень 2020р. у порівнянні з січнем–травнем 2019р. зросли на культури плодови та ягідні у 2,7 раза, молоко – на 11,2%, тварини сільськогосподарські живі – на 0,8%, насіння культур олійних – на 0,7%, знизились на культури овочеві – на 35,5%, яйця – на 21,0%, культури зернові та зернобобові – на 8,9%.

На 1 червня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 216,3 тис.т зерна (на 14,3% менше, ніж на 1 червня 2019р.), у т.ч. 137,2 тис.т пшениці, 27,6 тис.т кукурудзи, 31,9 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 179,0 тис.т зерна (на 0,9% більше), у т.ч. 105,7 тис.т пшениці, 25,9 тис.т кукурудзи, 28,5 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 37,3 тис.т зерна (на 50,3% менше).

Будівництво

Обсяг виробленої **будівельної продукції** (виконаних будівельних робіт) підприємствами області в січні–травні 2020 року становив 852,3 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–травнем 2019р. склав 64,2%.

Нове будівництво склало 11,3% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 43,9%, реконструкція та технічне переоснащення – 44,8%.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–квітні 2020р. експорт **товарів** становив 977,9 млн.дол. США, імпорт – 417,1 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 560,8 млн.дол. Порівняно з січнем–квітнем 2019р. експорт зменшився на 6,4%, імпорт – на 32,0%.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,34 (у січні–квітні 2019р. – 1,70).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 143 країн світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогі метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукти рослинного походження, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з січнем–квітнем 2019р. збільшилась частка зернових культур з 7,8% до 10,2%, механічних машин – з 7,2% до 10,9%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 5,7% до 6,5%, руд, шлаку і золи – з 3,1% до 3,2%. Натомість зменшилась частка чорних металів з 54,5% до 52,9%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 242,5 млн.дол., або 24,8% загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–квітнем 2019р. на 20,1%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 45,3%, руди, шлак і зола – 13,0%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 8,7%, зернові культури – 6,6%, продукти неорганічної хімії – 4,1% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Італії, Польщі, Чехії, Німеччини, Іспанії. Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Російської Федерації, Китаю, Туреччини, США, Єгипту, Об'єднаних Арабських Еміратів, Індії, Ізраїлю.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно з січнем–квітнем 2019р. збільшився експорт товарів до Китаю

в 2,4 раза, США – на 75,7%, Ізраїлю – на 52,9%, Єгипту – на 49,4%, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 12,4%, Німеччини – на 10,3%, Італії – на 0,2%, зменшився експорт товарів до Індії на 31,5%, Польщі – на 31,1%, Туреччини – на 21,5%, Російської Федерації – на 15,3%, Іспанії – на 4,4%, Чехії – на 0,7%.

Основу товарної структури імпорту склали механічні та електричні машини, недорогоцінні метали та вироби з них, мінеральні продукти, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, продукти рослинного походження, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти січня–квітня 2019р. збільшилась частка електричних машин з 10,3% до 21,6%, чорних металів – з 3,9% до 5,7%, риби і ракоподібних – з 3,8% до 5,2%, насіння і плодів олійних рослин – з 3,5% до 5,6%, різноманітної хімічної продукції – з 2,1% до 3,0%, зменшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 36,6% до 12,7%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 201,4 млн.дол., або 48,3% загального обсягу та збільшився проти січня–квітня 2019р. на 32,8%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: електричні машини – 41,8%, механічні машини – 17,6%, сіль, сірка, землі та каміння – 3,6%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 2,9% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн Євросоюзу найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі, Словаччини, Фінляндії. Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, США, Туреччини, Норвегії.

Порівняно з січнем–квітнем 2019р. імпорт товарів збільшився з Німеччини в 2,7 раза, Фінляндії – в 2,1 раза, Норвегії – на 95,8%, США – на 11,2%. Однак менше ввезено товарів з Китаю в 2,9 раза, Російської Федерації – в 2,9 раза, Словаччини – на 32,3%, Польщі – на 25,4%, Туреччини – на 11,8%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–травні 2020р. становив 18890,8 млн.грн, що на 10,5% більше обсягів січня–травня 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–травні 2020р. становив 13884,2 млн.грн і в порівнянних цінах проти січня–травня 2019р. збільшився на 11,4%. Роздрібний товарооборот за травень 2020р. становив 2772,9 млн.грн і в порівнянних цінах проти травня 2019р. збільшився на 8,1%, а проти попереднього місяця – на 10,9%.

Транспорт

У Запорізькій області в січні–травні 2020р. підприємствами транспорту перевезено 6,8 млн.т вантажів, що на 6,4% менше обсягу січня–травня 2019р. Вантажообіг становив 3653,6 млн.ткм і зменшився на 13,0%.

Залізничним транспортом відправлено 5340,4 тис.т вантажів (на 2,9% менше обсягу січня–травня 2019р.). Зменшилося відправлення чорних металів на 0,1%, руди залізної і марганцевої – на 12,8%, нафти і нафтопродуктів – на 17,9%, добрив – на 27,5%, зерна і продуктів перемолу – у 3,5 раза, кам'яного вугілля – у 7,1 раза. У той же час збільшилося відправлення коксу в 1,5 раза, будівельних матеріалів – на 45,0%, брухту чорних металів – на 3,2%. Вантажообіг зменшився на 13,7% та становив 3297,5 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–травні 2020р. перевезено 1337,4 тис.т вантажів (у порівнянні з січнем–травнем 2019р. на 21,9% менше) та виконано вантажообіг в обсязі 343,6 млн.ткм (на 7,9% менше).

Протягом січня–травня 2020р. послугами пасажирського транспорту скористалися 31,2 млн. пасажирів (62,2% обсягу січня–травня 2019р.) та виконано пасажирообіг в обсязі 496,9 млн.пас.км (49,4%).

У січні–травні 2020р. послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 21,2 млн. пасажирів, що склало 67,4% показника січня–травня 2019р., при цьому перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилось в 1,7 раза і склало 4,7 млн. пасажирів.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–травні 2020р. проти січня–травня 2019р. зменшився в 1,8 раза і становив 8,7 млн. пасажирів.